

Nro. 13.

**A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

Indult Bétsből, Pénteken Augustus 14-ik napján

BCU Cluj 1807-ik évfolyamában. brary Cluj

B é t s.

Méltos. Udvari Consiliarius F á j i F á y A g o s t o n Ur E ő Nagyságát, Tek. Beregh Vármegyének néhány elztendőktől fogva Fő Ispányi hivatalját viselő Administratorát sok és különbkülönbféle érdemeire nézve Tekint. Ugocsa Vármegyének valóságos Fő Ispányáva, 's egyszersmind eránta oly kegyelmes rendelést tenni méltoztatott Felsőges Fejedelmünk, hogy ezen hivatalja mellett az elsőbbit is, tudnjilik Tek. Beregh Vármegye Administratorságát továbbra is meg tartsa ez a' nagy Hazafi.

N

A' Posoni Ujság' Bétsi levelezője azt iratta azon ujságban, hogy Bétsben a' bor' árra hitel felett való módon szállana, és hogy itt a' jó bornak (pintjét-é, vagy mezelyét? nem írja) 18 krajtzáron lehet inni. Kár, hogy hitel felett valónak írja ezen dolgot. Mi kívánjuk, hogy ilyen jó hírt nem soká hitelesen irhassunk Bétsből. Még most megelégednénk, ha 48 krajtzáron csak meg lehetős bornak pintjét kaphatnók.

A' nagy meleg, a' milyenre ez az emberi nyom alig emlékezik, még tart: 's a' föld és gyümölcs még mind hijába siránkoznak az essőért.

Hanem ez a' panasz talám egész Európában közönséges. Romából így irtak Julius' 18-dikán: — „A' melegség itt rendkívül való mértekre haggott. Egy pár napok előtt 29 grádust mutatott a' Reaumur melegmérőjén. A' következése az, hogy itt már is sok emberek megtébolyodtak elméjében; rövid idő alatt 60 embernél többet vittek a' Langarai bolondok házába. Mint halljuk a' guttaütés is erőssen kezdett a' nagy melegség miatt uralkodni. — A' gyilkos öldöklés azonközben az idén kevesebb; mint tavaly volt. A' folyó hónapban még csak 5 embert öltek meg orozva.

Tyrolisból, Jul. 18-dikán. A' meleg itt csak nem elszenvedhetetlen. Az aratás már véghez ment. Botzenben már ért szöllöt lehet találni, a' mi nem történt 50 esztendőtol fogva.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi Udvari Ujság mellett ilyen előadás jött ki Jul. 10-kén töldalékban, a' Friedlandi utolsó nevezetes és végső ütközetről: — „

„A' mi Heilsbergi győzedelmünket követett napon, úgymint Junius 11-kén, megmaradott az Orosz armadia a' maga előbbeni fekvésében, várván, hogy az ellenség nem fog é' ujjabb tsatát kezdeni. Az ellenség azonközben nem tett akkor egyebet, hanem seregének egy részével balra nyomúlván, ezen fordúlása által jobb szárnyunkat megkerülte, és Marschal Davoust, minekutánna táborát az erdön keresztül hozta volna, azokkal és Stutzosaival tüzeléshez fogott. Az Orosz fő vezér, armadiájának jobb szárnyát megerősítvén, négy oráig állott hadi rendben, ütközetet ajánlván az ellenségnek, hanem az nem ütközött meg, mozdulásait azonközben bal felé teni meg nem szünvén, mind addig, míg Landsbergen által a' Königsbergi útra nem jutott. Ezt látván az Orosz fő vezér, parantsolt Generálmajor Gróf Kamenskynek, hogy az alatta lévő sereggel és a' Lestocq vezérlése alatt lévő Pruszsus sereggel egyetemben, arra felé útnak induljon, maga pedig az Orosz armadia több részével, minekutánna a' Heilsbergi kevés magazinumot semmivé tetette volna, Bartenstein felé folytatta útját.

„Junius 12-kén egy Frantzia Kurirnak elfogatása által megvalóságosult az a' hír, hogy az ellenséges armadia Königsberg felé nyomúl, melyhez képpest tehát az Orosz armadia is tovább folytatta útját az Alle mellett, és Schippenbeilba tette által fő hadi szállását. Jun. 13-ikán az egész tartalék sereg Friedlandhoz küldetett a' lofasságnak egy részével egyetemben. Három Frantzia lovas Regimentek, a' mellyek már előre oda érkeztek vala, megverettvén, onnan kikergettettek. Azon-

közben egész ármadiánk Friedland felé nyomult. —

„Junius' 14-iké egy igen veres ütközetnek napja vala. Reggeli 5 órakor hozzá fogott az ellenség a' verekedéshez. A' hozzánk fogságra esett Frantziák azt erőltítették, hogy tsak a' Gen. Oudinot tábora volna jelen: hanem kevés idő múlva az egész Frantzia ármadia, megmutatta magát az ütközetben igen nagy számmal. Seregeink azonközben derék módon megtartották helyeiket, a' hova kiállittatva voltak, és az ellenségnek minden heves rohanásait emberül vízfíza verték. — Egész sorai az ellenségnek semmivé tétettek, a' melly-közben egy zászlót is nyertünk. A' verekedés 14 órát tartott, és az ellenségnek minden iparkodásai füstbe mentek vala az Orosz seregeknek állhatatossága és bátorsága előtt: hanem, estve felé 7 óra tájban nagy számú-ujj ellenséges seregek, a' mellyek lovasság által is segítették, fogván ujra hozzá a' tsatázáshoz, rendkívül való hevességgel és sebességgel rohantak hadi lineánknak közepére, és azt meghátráltatták, a' mely után seregeink az Alle vizen által költözködvén, útjokat Allenburg felé tovább folytatták.

„A' mi vesztesünk valami tiz ezer elesett és megsebesedett emberekre ment ezen ütközetben: Az elestek között vannak Pahlen és Masowsky Generálmajorok és Oberster Kern; a' sebesek között Generál-Lieutenant Essen, és Steinhil, Sukin, 's Markow Generálmajorok. Az ellenség' vesztesének is hasonló mértékben igen nagyoknak kellett lenni.

Jun. 15-ikén Allenburgból Wehlau felé foly-

tatták útjokat seregeink, és a' Pregel jobb partján szállottak-meg. Minthogy mostanában még két ujj Ofztályaink voltak útban az ármadia felé, a' mellyek már a' Memel vizéhez közelítettek: erre nézve arra határozta magát a' fő vezér Gen. Benningsen, hogy Tilsit felé nyomúljon-fel, és ott egygyesítse magát az ujjonnan érkező két Ofztályokkal. Az ellenség azonközben nem tsak hogy nem akadályoztatta ezen mozdulásainkat, hanem még annak sem tett semmi akadályt, hogy Prufzszus Geneaális Lestocq magát véllünk öfzsze tsatólhassa, bár mi terhes munka volt is ez. Az ő nagy magok megerőltetése és az ő Friedlandnál szenvedett rendkívül nagy veszteségek nem engedte az ellenséges csapatoknak, hogy ujjabb próbákat tegyenek: tsak a' mi hátuljóró tsq. ortjainknál estek holmi öfzsze tsapások. —

„Junius' 18-ikán Tilsit városához közelgettek seregeink, 's minekutánna nehéz bagázsainkat a' Memel vizén által költöztettük, azután ármadiánk is által költözött, és a' Tilsit városával általellenben lévő nagy térségen szállott-meg a' Memel jobb partja mellett. Ezen jó fekvést elfoglalván seregeink, és az útban lévő Ofztályoknak érkezéseket várván, az alatt Követet küldött által fő vezérünk az ellenséges ármadiához, olyan ajánlással, hogy a' hadakozásnak munkájit egy-ideig szüntessék-meg: a' mely izenetre olyan válaszszal érkezett által hozzánk az ellenségtől egy Követ, hogy az ellenség kész vólna az alkudozásra.“

Frantzia Birodalom.

A' Frantzia ármadiánál kijött hivatal szerént

való 87-ik. tudósításban (a' melynek egy része a' M. Kurir 166-ik lapján olvastatik), találhatik még a' Párisi Moniteur szerint a' következő levelei is: — „

„Königsberg Julius 12-ikén. Tilsithen való husz napokig tartott tartózkodások után, a' hol a' két Császároknak szállásaik azon egy utzában és egymáshoz nem meszszre voltak, ezen hónapnak 9-dikén délutánni 3 órakor, a' Prantzia és Orosz Császár onnan elúztak. Elválásokkor a' leg belsőbb barátságának jeleit nyilatkoztatták egymás eránt. Az ő ott való tartózkodásoknak a' napok szerint való jegyző könyve, mind két nemzetre nézve nevezetes következésű fog lenni. Minnekutánna 4-gyedfél órakor ő Pruszus Királyi Felsége is Napoleon Császárnál bútsuzó látogatás végett megjelent, 's azután Memel felé útnak indult volna, Napoleon Császár is oda hagyta Tilsitet, és Königsberg felé vette útját, a' hova 10-ikben reggeli 4 órakor megérkezett. Tegnap egy tsajkán, a' mellyet Császári testörző hajóslegények kormányoztak, megvizsgálta az itt lévő kikötőhelyet, Ma a' Marschal Soult serege mustráját tartja, és holnap reggeli 2 órakor Dresda felé veszi útját. A' Friedlandi ütközetben elesett Oroszok' száma 17,500-ra ment; 40 ezeren fogságra estek. Ezek között 18 ezeren Königsbergbe vitettek, 17 ezeren az ispotályokban hátra hagyattak, a' többek Thorn és Warschau felé vitettek el. Már megtétettek a' rendelések, hogy haladéknélkül minnyzjan az Orosz Birodalomba visszafra küldetteffenek. Már 7 ezeren megérkeztek Königsbergbe, a' kik haladéknélkül kiadattanak.

Azok az Orosz csapatok, a' mellyek Frantzia országban vannak mint hadi foglyok, ideig való Regementekbe formáltatnak. Megparantsolta Napoleon Császár, hogy ujj ruhába öltöztetvén, fegyvert adjanak nékiek, és ugy b'otsáffák őket hazájokra visztza. Az Orosz és Frantzia Birodalmak között való békeségkötés ratifikatziójának kitseréltetése ezen hónap' 9-ikén Tilsitben esett-meg; a' Pruszfiával valónak kitseréltetése ma megyen véghez itt Königsbergben."

A' Szenátus eleibe Julius 24-ikén vitte a' Birodalom fő Canczellariussa a' Pruszsiával és Orosz Birodalommal való [Kötéseket, a' mellyek ott egy Titoknok által annak módja szerént felolvastattak, minekutánna a' fő Canczellarius a' Szenátushoz egy beszédet intézett volna, a' melyben ekképpen szollott: — „

„Uraim! az ő Cs. K. Felsége győzedelmeinek egymásután való sebess következésér, előre jelentették tsalhatatlanul a' tisztellegés békeséget. — Ezen két rendbéli békeségkötéseknek Aktái, mellyeket én ide előtekbe hoztam, bétöltötték reménségünket. Ő Felsége nem engedte-meg ezeknek közönséges kihirdettetéseket előbb, hogysőbb előtekbe terjesztődnének. A' Szenátus haládatossággal fogja ő Felségének ezen hozzá viseltető indulatját fogadni, 's ebben egy ujj bizonyosságát fogja szemlélni azon figyelmeteffégnek, a' mellyel a' mi Felséges Uralkodónk, a' mi szokásainkon és törvényeinken fundálódó formálitásokat megakart tartatni. Azon nagy következésú tárgyak között, a' mellyek ezen Politikai Aktákban befoglaltatva vannak, találtatik nevezetesen egy, a' mely

titeket leg nagyobb részvételre indíthat. A' mi ujj Uralkodó Császári Házunkhoz eleitől fogva leg nagyobb hájlandósággal és szeretettel viseltetvén, mely nagy gyönyörűséggel fogjátok ti Uraim! mostan szemlélni, hogy ennek fényessége mind nagyobbra meg nagyobbra nevedik, 's a' Westphaliai thronusra egy olyan Princz emeltetik, a' ki a' maga böltsessége és bátorsága által magát így megkülömböztette. Ezen intézethen, valamint szintén egyéb pontjaiban is ezen békekötéseknek, ujjabban feltalálhatjátok, Uraim, azt a' szünet nélkül való gondoskodást, a' mellyel a' mi Birodalmunknak fundálója azon törekedik, hogy azt a' nagy alkotmányt, a' melynek fundamentomot vetett, mind jobbanjobban megerősíthesse. Áldani fogják a' ti sziveitek annak a' nagy elmének, annak az emberbarátnak intézeteit, a' ki minden czélozásai, minden előre elintézett útjai módjai által az embervérontásnak megakadályoztatására törekedik. A' száraz világ állandó békefféget ígérhet már végezetre magának. Azok az örök emlékezetre méltó üfzfzejüvetelek, a' melyek a' Memel partján történtek, hofzfasztendeségnek fognak zálogául szolgálni. Az Európai két leg hatalmasabb nemzeteknek Uralkodóik között lévő költsönös tífzteleit és bizodalom, olyan kezességet ajánlanak a' Státusoknak, a' melyhe a' gyűlölségnek és dítösségszomjuzásnak minden erőlködéseik belé tsapódván, hajótörést fognak szenvedni."

A' békeffégekötéseknek felolvastatások után a' Szenátus Elölülője Lacepede állott fel, és ilyen formálog fejezte-ki gondolatait: — „Ezen két Ak-

táknak felolvastatása, a' hámulásnak és háládatosságának ujj és igen eleven érzésével töltötte-el a' Szenátust. Ilyen sok ditsősségnek szerzése, ennyi tsudák és jó tétemények után (mostanában még erősebben érezi a' Szenátus mint valaha érezte annak szükséges voltát, hogy ő Cs. K. Felsége eránt való hódolásbéli készségét és ohajtásait kinyilatkoztassa. Tudja ugyan ő, hogy az a' minden Frantziákra nézve igen betses szempillantat nem soká el fog következni, midőn a' legnagyobb Monarcha Felséges jelenlétének örvendhetnek: hanem az ő igasságos türhetetlensége előtt addig is, minden napok, orák, a' szempillantatok is, száz esztendőknék tétzenek lenni. Én tehát azt kívánom először, hogy az Orosz Birodalommal és a' Pruszziával való Kötéseket, haladék nélkül irassuk-bé jegyző könyvünkbe, másodszor, hogy bízzuk egy Commissióra, hogy egy irást kézjittsen a' Császárhoz, a' melyben a' Szenátusnak ő Felségéhez viseltető érzékenysége, tífztelete, és szeretete tejeztessék-ki, etc." —

A' Lacepede javaslása a' Szenátus által egyenlő akarattal helybehagyattatott. A' Commissió tagjaivá Cardinális Fesch, Lacepede, Monge, Laplace, és Semonville neveztetek-ki.

A' békeffégekötéseknék hét rendbéli Aktái, a' Császár parantsolatja szerént még azon napon, úgymint Jul. 24-ikén estvéli 5 órakor, Párisnak minden nevezetesebb piatzain nagy pompával kihirdettettek, számos fegyveres kíséző seregnék, egy czimeres Heroldnak, és 24 békességes ruhájú tífzteknek jelenléteknékben, 's az örvendező véghe-

tellen sokaságnak Éljen a' Császár! kiáltozásai között. Estve közönséges világosítások voltak minden házaknál.

Jul. 28-kán reggeli 8 órakor a' Státustanátsot botsátotta a' Császár maga eleibe, a' Princzek, Cardinálisok, Ministerok, az Ország Nagy tisztjei, 's a' Császári Ház tisztjei által lévén körül vetettetve ő Felsége. Tizenegy órakor a' Szenátust audientziára vezették szokott rendtartás szerint ő Felsége eleibe a' Czeremonia' Nagymestere és a' Cancellarius, a' melynek Elölülője L a c e p e d e, egy beszédet intézett ő Felségéhez. Az után következett a' Tribunátus, a' melynek nevében hasonlóképpen annak Elölülője F a b r é tisztelte egy beszéddel ő Felségét. Azután következtek a' Párisban lévő minden féle Elöljárók, Papok, és egyebek Tanátsaik; mind ezeket a' Párisi Generálistáb rekeztvén-bé.

Párisból Jul. 30-kán. Augustus 15-kére és 16-kára uevezetes inneplések vannak határozottva. A' Császárnak, Szenátusnak, és minden itt lévő fő tisztiségeknek jelenlétekben, nagy pompával való T e D e u m l a u d a m u s éneklés tartatik 15-ikben; délután az Elizeumi mezőn nemzeti közönséges játékok, lóval való futások, muzsikálások, 's több efféle vigasságok celebráltak, etc. A' következő napon, 16-ikban, a' Törvényhozó Gyűlés' házába menvén a' Császár, annak üléseit szokott rendtartással ki fogja nyitni.

A' Moniteur kiadta a' Pruszszus hadifoglyoknak igen nevezetes laistromjokat, a' melyszerént ezek mind egygyütt 5179 tisztekre és 123,418 köz

emberekre telnek, tudniillik a' kik a' most végződött háboruban a' Frantziák által elfogattak. Találhatnak közöttük: 2 Feldmarschallok, 12 Generál Lieutenantok, 44 Generál-Majorok, 30 Generál Adjutánsok — a' Királyi testörző seregből 245 tisztek, 8066 közemberek — a' közönséges gyalogság közzül 2552 tisztek, 59.136 közemberek — a' Granadirosok közzül 325 tisztek 14,246 közemberek, etc. — 471 Orvosok, Seborvosok, etc.

Szakszonია.

A' Wistula mellől Jul. 23-kén. Warschauból egy Követség van úthan Dresda felé, melynek tagjai Hertzeg Poniatovszky, Gróf Potoki Stanislaus, Malachowski, Wybiki, Herczeg Sapieha Pál, etc. és a' mely azért utazik oda, hogy a' Warschaut Hertzegnek a' Szakszoniai Királynak a' hódolás eránt a' Lengyel nemzet' nevében ajánlást tegyen, 's egyszermind hogy az ujj Lengyel Constitutiót kidolgozza, vagy elintézzze. A' mi a' régi Lengyel czimert és a' Fejér Sas Rendet illeti, ezeket meg fogja tartani előrealóképpen a' Warschaut Hertzegség, etc.

Generális Dombrowszkit Lowitzi Hertzeggé nevezte, Hertzeg Sapieha Pálnak pedig a' Preny nevű Starostaságot, melynek ez a' Familia a' régi időkben is birtokos volt, visszafordította Napoleon Császárnak.

Marschal Davoust a' vezérlése alatt lévő számos táborral a' Warschaut Hertzegségben száll meg, és ott fog bizonyos ideig Császárnak parancsolatja szerént kvártélyozni. A' több Frantzia tá-

borok Ofztályonként folytatják útjokat haza felé Warschaun által, a' hol háromhárom napi nyugvó napot tartanak. — Meg lévén határoztatva, hogy a' Warschauer Hertzegi Országglószék, a' mely tsupa Lengyel születésű tagokból fog a' leg első-től fogva a' leg utolsóbbig állani, ennekutánna Warschauban lakják, a' házak árra igen emelkedni kezdett ezen fő városban, a' hol a' régibb időkben 75 ezer lelkek laktak, de a' mely szám Pruszfia alats 50 ezerre szállott-le.

A' Pruszfus Udvarról úgy irnak Memelből, hogy ezen esztendőben nem fog onnan Berlinbe vizsza menni. A' Testörző Regimentek sem mennek mostanában oda őrizetre vizsza. Generális Blücher száll-bé oda mint Komendáns, a' vezérlése alatt lévő sereggel, őrizetre.

Az újj Lengyel Constitutzióznak előre való intézeteit már hordozzák széllyel: hanem ennek kihirdetésére, minekutánna t. i. egészszén megállittatik, ezután is időlezen. Hogy a' jobbágyság a' Lengyel Hertzegségben eltöröltetik, hogy a' polgári és katona tisztek Lengyelek lesznek, a' Törvényhozó Gyűlés 60 Nemesekből, 32 vagy 40 városi polgárokból, 6 Püspökökből, 16 Szenátorokból fog állani, hogy ez a' Gyűlés esztendőben egyszer gyűl özfze, a' Király Warschauba Vice-Régenst küld, Püspököket, Szenátorokat, Ministereket nevez, etc, mint főbb pontok ezek említetnek az előre való intézetek között.

Tsak ezt a' Warschauer újj Hertzegséget, a' mely az eddig való Deli Pruszfiából, az újj Napkeleti Pruszfiának egy részéből, és a' Netzi vidékből

áll, 2144 négyszeg mértföldekre tezik a' közönséges levelek, a' mely földön harmadfél millió emberek találtatnának. Ugyan ezen írók a' régi egész Lengyel országot az 1772-ik béli első elosztás előtt, 13 ezer négyszeg mértföldre és 12 vagy 13 millió lakosokra tezik.

Lipsiából Jul. 28-kán. A' Prufszus Király vezítése mind egygyütt, a' Tilsiti békeségkötés ereje szerént, ennyiben áll: Déli Prufszia, Ujj Napkeleti Prufszia, a' Kotbusi Kerület Lausitzban, a' régi Mark, Magdeburg egy részint (a' várossal egyetemben, minthogy ez is az Albis bal partja felől van), Halberstadt és Hohenstein, Wernigerode, Quedlinburg, a' Márki Grófság, Essen, Werden, Ravensberg, Minden, Feklenburg, Lingen, Ostfriesland, Baireuth, Eichsfeld, Mühlhausen, Nordhausen, Goslar, Erfurth, Hildesheim, Paderborn, Münsler, Hannovera; és Danczka várossa. Mind ezek mintegy 3000 négyszeg mértföldet tesznek, a' mellyeken közel 5 millió lelkek laknak. — Megmaradott birtokai a' Prufszus Monarchiának ezek: Napkeleti Prufszia a' fő várossal Königsbergel egyetemben, Napnyugoti Prufszia, a' Netzi Kerületnek egy része, Szézia, Pomeránia, Kurmark kivévén helölle a' régi Márkot, Magdeburgnak az Albis jobb partja felől fekvő részei. Mind ezeket teszik 2,800 négyszeg mértföldekre, 's az ezekben találató lakosok számát valami ötödfél millióra. Ez szerént többet elvesztett egyszeriben vagyonyainak felénél. Danczka egy igen heves kő volt koronájában; a' vámot a' mellyet a' Vistula vize esztet

dönkétét behozott, 2 millió tallérokra teszik. — A' Nagy Friedrich uralkodásának kezdetében az 1740-dik esztendőben 2,200 négyyszeg mértföldből és harmadfél millió lakosokból állott a' Prufzusz Monarchia.

A' Szakszoniai Király Zöld Korona nevezet alatt egy ujj Rendet állítván-fel, megkérte Napoleon Császárt, midőn a' napokban útját ő Cs. Felsége Páris felé Dresdán által vette volna, hogy ezen Rendnek czimerét ő Királyi Felségétől mint a' Rend' Nagy Mesterétől elfogadván, lenne annak leg első Vitézze, 's tenné az által ezen Rend fundáitításának emlékezetét örökkévalóvá. Egyszermind az eránt is nyilatkoztatást tett ő K. Felsége, hogy költsönben maga a' Frantzia Betsület Legiójába való felvétetődést kívánná. Napoleon mind két rendbéli kívánságát elfogadta a' Királynak, a' Betsület Legiónak nagy kerelstjét adván néki. A' Szakszoniai zöld Korona Rend czimerét kapták továbbá a' Fr. Császáron kívül, a' Westphaliai Király, a' Bergi Nagy Hertzeg, Benevent Htzeg, Minister Maret, M. Düroc, Gen. Caulaincourt: a' Fr. Betsület Legió czimerét ellenben, a' Szakszoniai Király öttsei, Fő Lovászmester Marcolini, és Minister Bose.

Utólsó Jegyzések.

Schwerinből, Jul. 27-dikén azt irták, hogy odá olyan tudósítás érkezett volna sebess postán, hogy Frantzia Generális Molitor Stralsunban van, 's ezen erősségnek általadattatása felett alkudozik. — Pr. Feldmarschal Ralkreuth, mint hallatik Pá-

ris felé vette útját. Beszélnek, hogy Swéd-Pome-
ránia volna ezen útozásának célja. — A' Swéd
Király már ekkor oda hagyta volt Stralsundot, ál-
tal evezvén Swétziába.

Párisból Julius 16-ikán. Az ujjabb leve-
lek szerént, a' mellyek Jun. 11-ikén indultak Kon-
stántzinápolyból, ott még nem állott volt a' tsen-
desség éppen tökéletesen helyre. A' Jantsárok kü-
lömbkülömb régi kívánságaikat ujjitgatták meg
egymásután. A' fanatismus által eltsábittatván,
egyebek között a' Török Birodalomban lakó nem
Törökök ellen intéztetve lévő törvényeiknek meg-
ujjittatásokat is kívánták, a' mely miatt ezek már
ujjonan ki is tétetődtek néminémü méltatlansá-
goknak.

Tudományos Tudósítások.

Gorové László Urnak megént egy eredeti
magyar munkája jelenik meg az olvasó világ
előtt, melynek ez a' cím irása: Az érdeme a
Kalmár. Magyar történeten épült érzékenyítő
darab, mely folyt 1802-ik esztendőben, Magyar
Országának egygyik népes városában. — Ennek a'
darabnak készítésére a' szerzőnek az adott alkal-
matosságot, hogy gyakori utazásai között tapasztal-
ta, hogy sok helyeken (leg inkább pedig Er-
délyben) alávalóságnak tartják a' kereskedést, és
így meg vetik a' kereskedőket, de nagyobb alá-
valóság a' kereskedést alávalóságnak tartani. Ket-
tő tehát a' ízel, mellyet a' Szerző ezen munkájá-
val elérni akar, az első az, hogy nagy hiba egy-
általjában az embert nevéért, vagy élete' módjáért

meg vetni, másodszer igen nagy gyengeség különösen gyűlölni a' Kalmárokat. Igyekezett a' szerző először mind a' két állítását jól meg vitatni, másodszer a' mostani világnak szóllása módja szerint beszél. Egy egyenes szívü Magyar Kisasszonyt fog Ott illi á b a n kiki tsudálni; egy különös derék férfiat Romjese ki Kalmárban be tsúlni. Az utólsónak egy nemes tselekedetét ábrázolja a' szép rézmettzet a' munka előtt.

A' munkának árra kötetlen 51 xr.

Találtatik Pesten Kis István, és más Könyvárosoknál is, és mind a' két részébe a' Magyar hazának szélyet küldetett.

H i r a d á s.

A' Fels. Kir. udvari Magyar Kamara rendeléséből, ezen folyó Augustus 25-ik napján, a' Magyar Koronához tartozó Ó Budai Uradalombéli helységben; Buda - Órsön, 25. darab egy ezftendős Kosok, 130 darab anyajuhok és kos bärányok; mellyeknek anyjai a' leg finomabb Spanyol juhoktól vették eredeteket, apjaik pedig valóságos Spanyol Országi Kosok; ezéken kívül mintegy 60 darab leg finomabb Spanyol eredetü juh anyák, mellyek most ugyan meddők, de a' tenyészésre tsak ugyan alkalmasak, közönséges licitatio mellett el fogának adattatni. Ahoz képest a' kiknek azoknak meg szerzésekre kedvek leszen, a' fent meg határozott napon, reggeli 9 órakor, a' Buda-Órsi Kamarális Juh - Kosárnál jelennyenek meg:

P. D.